

عنوان مقاله:

بررسی زبان گفتار در اشعار سید علی صالحی

محل انتشار:

همایش ادبیات فارسی معاصر (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

سمانه عسکری - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبایی

خلاصه مقاله:

شعر گفتار در اواسط دهه شصت از سوی سید علی صالحی معرفی شد؛ شعری که هدف آن دوری از زبان مستبد ادیبانه و محدود آکادمیک است و سعی میکند با عینیتگرایی، بیان روایی، ایجاد لحن محاوره و صمیمیت به زبانی فاهمه دست یابد و در مقایسه با دیگر جریانهای شعر معاصر، در انتخاب واژگان و کاربرد زبان آزادتر است. صالحی هنگام معرفی این جریان شعری داعیه استفاده از زبان معیار فارسی را دارد و برای این منظور پیوسته از امکانات زبان عامیانه و محاوره استفاده میکند، با این حال بارها تاکید کرده است که زبان گفتار، عامیانه نیست، این مسیله سبب شده که ویژگی زبانی آن در هاله‌ای از ابهام باقی بماند. از این روی، در این پژوهش با توجه به تقسیمبندی زبان گفتاری ابوالحسن نجفی و با آوردن نمونه‌هایی از میان اشعار صالحی نشان داده خواهد شد که او برای دستیابی به زبان معیار از تمامی مراتب زبان گفتار استفاده کرده است؛ در این راستا، از امکاناتی مانند ایجاد لحن محاوره در شعر با استفاده از ترکیبات زبان روزمره، اتباع، تکرار، اسم صوت، کاربرد صفات و بیان احساس سود جسته است. همچنین استفاده گسترده از کنایات جاری در زبان مردم، دشنام و تهدید، ضربالمثلها و سوگند که پشتوانهای فرهنگی دارند و با باورهای عامه گره خورده‌اند و در مواردی نیز مردم فرهیخته از کاربرد آنها پرهیز میکنند، گاه سطح زبانی او را به زبان عامیانه نزدیک میکند. این کاربرد بیقید و بند و نامحدود زبان در شعر صالحی، همان شعر زبانی است که از آن یاد کرده و سعی میکند به آن دست یابد؛ زبانی که محدود به قشر خاصی نیست و با درآمیختن زبان طبقات گوناگون جامعه میتواند پیوندی فرهنگی و اجتماعیدر بین مردم پدید آورد و آنها را به شعر دعوت کند؛ بنابراین وقتی که میگوید هدفش نزدیکی به زبان معیار است در واقع او زبان گفتار را در هر سه مرتبه عامیانه، محاوره و معیار به کار میگیرد.

کلمات کلیدی:

سید علی صالحی، شعر گفتار، زبان گفتار، مراتب زبان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/640837>

